

Riktlinjer för direktupphandling för Järva stadsdelsnämnd

Innehåll

Inledning	2
När direktupphandling får användas	2
<i>Ramavtal saknas och beloppsgräns underskrids</i>	2
<i>Beräkning av kontraktsvärdet</i>	2
<i>Synnerliga skäl</i>	2
Samordningsansvar för direktupphandlingar	3
Direktupphandlingar under 100 000 kronor	3
Direktupphandlingar över 100 000 kronor.....	3
Seriositetsprövning.....	3
Behörighet att fatta beslut om direktupphandling.....	4
Diarieföring och arkivering	4

Inledning

I upphandlingslagstiftningen och i 4 kap. 5 § *Regler för ekonomisk förvaltning* anges att varje upphandlande myndighet ska besluta om riktlinjer för användning av direktupphandling. Varje nämnd inom Stockholms stad är en egen upphandlande myndighet och ska fastställa riktlinjer för direktupphandling.

Stadsledningskontorets finansavdelning har utfärdat tillämpningsanvisning för direktupphandling (Dnr KS 2022/13) som anger att nämndernas riktlinjer för direktupphandling ska uppfylla vissa minimikrav. Nämndens riktlinjer är i linje med dessa krav.

Direktupphandling benämns ett köp som görs från en leverantör där det inte finns ett upphandlat avtal och där värdet understiger beloppsgränsen eller där det finns synnerliga skäl. Vid direktupphandling finns inga formkrav för hur upphandlingen ska genomföras. Det finns inte heller några krav på att en direktupphandling ska annonseras men upphandlingar vars värde överstiger 100 000 kronor ska dokumenteras.

När direktupphandling används

Ramavtal saknas och beloppsgräns underskrids

När det inom förvaltningen uppstår ett behov av anskaffning av en viss vara, tjänst eller byggtreprenad, ska det först fastställas om det vid tillfället finns ramavtal där varan/tjänsten ingår. Om det inte finns och värdet inte överstiger beloppsgränsen om 700 000 kronor kan direktupphandling användas.

Beräkning av kontraktsvärdet

När det konstaterats att inget avtal finns ska värdet för det tänkta kontraktet beräknas. Värdet ska beräknas exklusive mervärdesskatt, men inklusive eventuella options- och förlängningsklausuler. Options- och förlängningsklausuler ska betraktas som om de kommer att utnyttjas.

Beräkningen av värdet ska också utgå från det sammanlagda värdet av förvaltningens hela uppskattade direktupphandlingar av samma slag per år. Värdet beräknas således inte per inköp eller per leverantör.

När det finns ett beräknat kontraktsvärde som understiger den aktuella direktupphandlingsgränsen kan direktupphandling genomföras. De aktuella beloppsgränserna för direktupphandling är 700.000kr

Direktupphandling vid synnerlig brådska och i vissa andra fall
I vissa undantagssituationer kan Direktupphandling genomföras (LOU 19a) ”... omständigheter som varken kan tillskrivas eller har kunnat förutses av den upphandlande myndigheten, inte är möjligt att

genomföra upphandlingen enligt 19 kap. och anskaffningen är absolut nödvändig”. Beslut att genomföra direktupphandling enligt 19a fattas av Förvaltningschefen efter samråd med Upphandlingsansvarig eller Juridiska avdelningen.

Vidare kan vissa hälso-och sjukvårdstjänster samt socialtjänster medge direktupphandling på grund av synnerliga skäl. Det är främst sådana tjänster där relationen mellan vårdgivare och vård-och omsorgstagare skulle störas och vården eller omsorgen därmed försämras eller sådana situationer där det endast finns ett möjligt vård-och boendalternativ på grund av vårdbehov eller anhöriganknytning.

Ansvar för direktupphandlingar

Det är den avdelning som har behov av en vara, tjänst eller entreprenad som ansvarar för att planera, genomföra och samråda med inköpsansvarig. Ekonomiavdelningen har ett övergripande samordningsansvar för Stadsdelen.

Direktupphandlingar under 100 000 kronor

För beslut i direktupphandlingsärenden under 100 000 kronor gäller verkställighet. Med detta menas att återrapportering till nämnden inte sker men i övrigt att affärsmässighet tillämpas så långt möjligt. Minikravet är att det finns ett giltigt anbud med ett pris på en vara/tjänst eller entreprenad som är tydligt beskriven och binder en seriositetsprövad juridisk person. Vidare skall ärendet vara dokumenterat och arkiveras av respektive handläggare och hållas tillgänglig för granskning till dess gallring sker. Framtagna mallar för direktupphandling kan användas.

Direktupphandlingar över 100 000 kronor

Enligt delegationsordningen fattas beslut i direktupphandlingsärenden över 100 000 kronor på delegation av stadsdelsnämnden.

Enligt lag gäller ”en upphandlande myndighet ska dokumentera genomförandet av en upphandling. Dokumentationen ska vara tillräcklig för att motivera myndighetens beslut under upphandlingens samtliga skeden.” Mall för dokumentation finns att använda.

Systemstöd för direktupphandling

Till stöd för genomförande av en direktupphandling finns en funktion i Kommers som ska användas om inget annat hindrar. Funktionen används när upphandlingen ska annonseras publikt och att ta emot anbud samt teckna avtal. Det finns också en integration med E-dok samt att skapa avtal i Kommers. Kontakta systemansvarig för Kommers för behörighet. Det finns också mallar i händelse av att Kommers inte är lämpligt.

Behörighet att fatta beslut om direktupphandling

Av delegationsordningen framgår vilken funktion/befattning samt inom vilka beloppsnivåer nämnden delegerat till förvaltningen att fatta beslut och därefter åiterrapportera detta till nämnd.

Diarieföring och arkivering

Direktupphandlingar över 100 000 kronor ska diarieföras. Om Kommers använts för direktupphandling kommer diarieföring och arkivering att ske med god integration till E-dok. Såvitt direktupphandlingen genomförts utan systemstöd gäller att Anbudsförfrågan ska skickas till registraturen för diarieföring och samtliga anbud ska diarieföras när de öppnats. Vinnande anbud förvaras i original hos registraturen. Övriga anbud förvaras av upphandlande chef. Avtal som upprättats diarieförs så snart det är undertecknat av samtliga parter.

Seriositetsprövning

En seriositetsprövning avser att säkerställa att den tilltänkta leverantören är registrerad för inbetalning av sociala avgifter och skatter. Denna funktion är integrerad i systemet Kommers.